בו א מיי׳ פ״ה מהלכות

שמטה הלכה יח:

שמטה הלכה יא: לח ב מיי מ״ב מהלי

כם דשם הלכה ג: ל ה מיים ח"ר מה

ל ה מיי פ"ר מהלכות שבת הלכה ה סמג לאוין סה טוש"ע י"ד סי

קנא סעיף ד: מיי׳ שם הל' ג:

קנה סעיף ד: קא ו מיי שם הלי ג: קב ז שם הלכה ד: לג ח מיי פ"ח מהלכות מלה הלכה יא סמג

עשיו מא טוש"ע א"ח סי

מעו קעיף א:

מסט:

לד טי,

א) ברכות לו:, ב) [תוספתה דשביעית פ"ז הי"ח] עירובין כח: [ע"ש ושם ליתה מלת דתנן], ג) ותוספתא דשביעית פ"ז בכורים פ"א (מ"ג], ה) נדה 6"1 (t '7' t") (1 '6 מקום שנהגו שלא למכור, מקום שבהגו שלא למכור, ה) שבת לד. בכורות ברכוח ינו בילה הי״לו. י) וכו גי׳ הערוד. ל) [עי' רש"ש], ל) [דברים לג], מ) [דברים כו], נ) [שם מו. כ) ושסו, ע) נס״י איחה כחושה. ב) ולפנינו

תורה אור השלם וּ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת הַכֶּסֶף. בִּירוּשְׁלֵם כְּאֲבָנִים וְאֵת הָאָרְזִים נְתַן בַּשְּקְמִים אָשֶר בַּשְּפֵלְה ֻלְרב:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תום' ד"ה מפני וכו' כדמוכה בתוספתה בפ' דמנחות ד' קט.: דמנחות ד' קט.:

מוסף רש"י שהענבים משיבריער יוסי במסכת ערלה וקאמרי ושם: ביתיוני). משבעת מחרים ותוחות מד מרח"יו מתוחים, ולא מפירות דדבש היינו דבש תמרים. שבהרים ושבעמחים מן המובחר שמיוחדת נשנת (שם). מלאכה רבנן דלמא אתי ני ואתי למובן להו

נינהו. בוסר תנן בגיטין (דף לא.) משעת כניסת המים לבוסר: פול הלבן ס"ד. הא בגפנים קיימא: ומאן. תנא דשמעת ליה דאמר בוסר הוא דהוי פירי כדקתני משיגריעו דהיינו בוסר אבל סמדר לא רבנן היא וקתני דמודו בשאר אילנות. הא דרב אסי הוא בוסר הוא גירוע נקט הכא משום דלא תימא גירוע היינו סמדר שם איתא רבי טרפון, ורבי יוסי היא: בדניסחני קץ. תמרים של דקל זכר ואינן מתבשלין בו עולמית וגודרין אותן בניסן והן מתבשלות מאליהן בכלי כפות תמרים ולעולם הן קטנות הלכך ר' אילעאי לא אפסיד מידי: אוכל. מקום כרמים. ואית דגרסי של אבלי והוא אבל כרמים י: דליות. טריילי"ש: **מקוע.** מקום זיתים כדתנן במנחות גליון הש"ם (דף פה:) תקועה אלפא לשמן ומתוך

שהשמן מלוי שם ורגילין בו מלויין

חכמים בהן כדכתיב (שמואל ב יד)

וישלח יוחב מקועה וגו': גוש חלב.

נמי איכא זיתים טובא והוא בחלקו

של אשר דכתיב ביהט וטובל בשמו

רגלו במנחות (פה:): כדי שיהא עני

יוצא כו'. מותר לאכול מן הכנוסין

עד שיכלו בשדה כל כך שיהא עני

יולא לבקש ואינו מולא כו': גרוגרות.

תאנים יבשים: פגי בית היני. תאנים של אותו מקום: **לא הווכרו**.

בבית המדרש להחשב פירי אלא

למעשר: אהיני. תמרים: דטובינא.

מקום. ואותן פגים ואותן תמרים

לעולם קטנים: ואמר רב ביבי

גרסינן. ולא תירוצא הוא: תרמי

בסרייתה מחליף. בגרוגרות עד

הפורים בתמרים עד חנוכה: סימן

להרים מילין. עפלין גלי"ש. אבל

שאר אילנות שבהרים אין יפין ונפקא

מינה דלא מייתינן בכורים מינייהו

כדלקמן: דקלים. ממרים: שקמה.

אינה עושה פירי: שפלה. ארץ

מישור ולקמיה מפרש מאי נפקא

מינה: כשקמים אשר בשפלה. שמע

מינה דרך שפלה לשקמים ומיהו לאו ראיה גמורה היא לידע דאם

אין בה שקמים לא תהא קרויה

. גמרא סימן להרים מילין. עי' ת' חכס לצי סי' ל"ב:

בתרם דמנחות. נ"ל בחשנה

משיניצו. משיגדל הנז סכיב (שם). ומאן שמעת ליה דאמר. גבי ענכים נוסר הוא דהוי פרי אבל סמדר לא, רבגן. בשאר אילגות דמשיוליאו הוי פרי הראוי (שם). פגי. תאנים הן שלא נתנשלו, (ערובין כח:). בית היני. מקום (שם המינין. האמורים בפסוק ארץ חטה ושעורה וגו' ודבש דקרא היינו דבש שבעמקים. תכואה (שם) אע"פ שהם משבעה מינים שק כחשים (מנחות שם). מקום שנהגו למכור בהמה דקה. כגון מקום שלא נחשדו ער התכשה, לה בגמרא (ע"ז יד:). אין מוכרין להם בהמה מוכרין להם גסה. מפני למלאכה ועושה בהמתו רשבורין. ואפילו שבורים שאינן ראוין למלאכה גזרו גדולים ושלמים הראוין למלאכה ואיכא למיחש להו

משיגריעו. משגדלו הענבים קלת ונקראו גירוע ולקמן מפרש שיעורו כפול הלבן: משינילו. משיגדיל הנץ עליהן והוא כעין מתחלי ודומה לו בברכות (דף לו:) הפטמה של רימון מלטרף והנץ שלו אינו מלטרף: הוא בוסר. דאמר כל היכא דתנן או בוסר או גירוע כולהו חדא

משיגריעו והזיתים משיניצו ושאר כל האילנות

משיוציאו לואמר רב אסי הוא בוסר הוא גירוע הוא פול הלבן פול הלבן סלקא דעתך אלא אימא שיעורו כפול הלבן ומאן שמעת ליה דאמר בוסר אין סמדר לא רבנן וקתני שאר כל האילנות משיוציאו אלא רבי אילעאי בדניַםחנִי קץ תַנו רבנן אוכלין בענבים עד שיכלו דליות של אוכל אם יש מאוחרות מהן אוכלין עליהן אוכלים בזיתים עד שיכלה אחרון שבתקוע ר' אליעזר אומר עד שיכלה אחרון של גוש חלב כדי שיהא עני יוצא ואינו מוצא לא בנופו ולא בעיקרו רובע אוכלין בגרוגרות עד שיכלו פגי בית היני יאמר רבי יהודה לא הוזכרו פגי בית היני אלא לענין מעשר (דתנן) פגי בית היני ואהיני דמובינא חייבין במעשר: אוכלין בתמרים עד שיכלה האחרון שבצוער רשב"ג אומר אוכלין על של בין הכיפין ואין אוכלין על של בין השיצין ורמינהי יאוכלין בענבים עד הפסח בזיתים עד העצרת בגרוגרות עד החנוכה בתמרים עד הפורים ואמר רב ביבי ר' יוחגן תרתי בתרייתא מחליף אידי ואידי חד שיעורא הוא

בה בהדיא שלא התנדב כדרך המתנדבים: ואי בעית אימא הא קתני בהדיא אם יש מאוחרות מהן אוכלין עליהן תניא ירבן שמעון בן גמליאל אומר °סימן להרים מילין סימן לעמקים דקלים.

מפני שנראה כמקדיש קדשים בחוץ. נכולי שמעתא פירש"י

היינו דמחיים לא קרא לו שם פסח ואי נמי קרא לו שם בשעת ללייה

הוי שלא כדרך המקדישין וקשה דקאמר נראה כמאכיל קדשים בחוץ ב

שעכשיו קורא שם ופירש נמי שלא התנדב כדרך המתנדבים א

והלא גם בפנים אין לעשות כן דאינו

קדוש אלא לדמיו ג'והוה ליה למימר

שהוא קרוב למעילת קדשים ועוד

בגדי מקולם לר׳ שמעון נהי דליכא

למיחש שמא הקדישו עכשיו שאין זה

כדרך המתנדבים מכל מקום ליתסר

למיעבד הכי שלא יאמר מחיים

אקדשיה דסופו מוכיח על תחלתו

שעשאו מקולם וע"כ טעמא משום

הכי הוא דהא מוקמינן לא שנא אמר

ולא שנא לא אמר לכך נראה דעל

ידי שאומר עכשיו בשר זה לפסח

סברי אינשי דמחיים אקדשה™ ורבי

שמעון אפילו אקדשה מחיים ולשחוטן

בחוץ לא הוי הקדש משום שלא

התנדב כדרך התתנדבים כדמוכח בתוספתה או בפרק בתרה דמנחות

דהאמר הרי עלי עולה על מנת

שחקריבנה בבית חוניו רבי שמעון

אומר אין זה עולה וה"נ הוי כמקדים

על מנת להקריב בחוץ הוא דאינו

קדום החל דלא מייתי לה הכא אלא

מייתי ההיא דמנחה משום דמפרש

סימן לנחלים קנים סימן לשפלה שקמה ואף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר יויתן המלך את הכסף בירושלים כאבנים ואת הארזים נתן כשקמים אשר בשפלה לרוב סימן להרים מילין סימן לעמקים דקלים נפקא מינה לבכורים דתנן ייאין מביאין בכורים אלא משבעת המינין יולא מדקלים שבהרים ולא מפירות שבעמקים סימן לנחלים קנים יופקא מינה לנחל איתן סימן לשפלה שקמה נפקא מינה למקח וממכר השתא דאתית להכי כולהו נמי למקח וממכר: בותני יימקום שנהגו למכור בהמה דקה לנכרים מוכרין "מקום שלא נהגו למכור אין מוכרין יובכל מקום אין מוכרין להם בהמה גסה עגלים וסייחין שלמין ושבורין ר' יהודה מתיר בשבורה סיבן בתירא מתיר בסוס "מקום שנהגן לאכול צלי בלילי פסחים אוכלין מקום שנהגו שלא לאכול אין אוכלין: גמ' אמר רב יהודה אמר רב "אסור לו לאדם שיאמר בשר זה לפסח הוא מפני שנראה כמקדיש בהמתו ואוכל

קדשים בחוץ אמר רב פפא דוקא בשר אבל חימי לא דמינמר לפסחא קאמר

ובשר לא מיתיבי שאמר ר' יוסי תודום איש רומי הנהיג את בני רומי לאכול

גדיים מקולסין בלילי פסחים שלחו לו אלמלא תודום אתה גזרנו עליך גדוי

שאתה מאכיל את ישראל קדשים בחוץ קדשים סלקא דעתך אלא אימא קרוב

שפלה: בבכורים כתיבים אשר תביא מארצך ודרשינן במנחות (דף פד:) נאמר כאן ארצך ונאמר להלן 0 ארץ חטה ושעורה וגו' מה להלן שבח ארץ דהא בשבחה הכחוב מדבר אף כאן שבח ארץ וילפינן מינה דאין מביאין אלא משבעת המינין האמורין שם ואין מביאין אלא ממקום משובח ותמרים משבעת המינין הם דכתיב ודבש ה דהיינו דבש תמרים: ולא מדקלין שבהרים. דאינן משובחין אלא דקלים של עמקים: ולא מפירום. תבואת דגן שבעמקים שהמים לנים שם ותבואתן כמושה ש ומרקבת: לנחל איסן. לעגלה ערופה לריך שיהו קנים גדילים בו ואי לא לא מיקרי נחל: למקח וממכר. שפלה אני מוכר לך לריך שיהו בה שקמים: בותבר' מקום שנהגו שלא למכור. דהחמירו על עלמן דילמא אחי למכור גסה: ובכל מקום אין מוכרין להן בהמה גסה. דגזור ביה רבנן משום שאלה ומשום שכירות ומשום נסיוני במסכת ע"ז (דף טו.) וישראל מלווה על שביתת בהמתו בשבת: **עגלים וסייתים.** קטנים ואף על גב דלאו בני מלאכה נינהו מיחלפי במכירת גדולים ושבורים מיחלפי במכירת שלימים: בשבורה. דלא משהי לה ושחטו לה הלכך לא חזי ליה ישראל גבי נכרי ולא אתי למישריה מכירה אחריתי: בן בסירא מסיר בסום. לפי שמלאכתו לרכיבה ונסיוני דידיה ליכא למיגזר בהן דאין בה אלא משום שבות דאין רוכבין על גבי בהמה גבי שבות תנן לה במסכת בילה (דף לו:): שלא לאכול. דמיחזי כאוכל פסח בחוץ: גבו' נשר זה. ואפילו שחוטה כבר: **אבל חיטי לא.** דמו מידי לקדשים וכי קאמר חיטין אלו לפסח דמנטר לפסח קאמר אלניעו לפסח לאוכלם ולא אמרינן מיחזי כמאן דאמר למוכרן ולקנות פסח בדמיהן: ה"ג אמר רבי יוסי סודום איש רומי. ישראל חשוב שהיה ברומי: מקולסין. ללויין ראשו על כרעיו ועל קרבו כלליית הפסח דתניא בכילד לולין (לקמן עד.) רבי עקיבא® קורהו מקולס לפי שתולה כרעיו חולה לו בלדו כנושא כלי זיינו בלדו. כובע נחושת בגלית (שמיאל א ח) תרגומו קולסא דנחשא: אלמלא סודום אחה. אדם חשוב:

רב יהודה לא הזוכרו פגי ביתוני אלא לענין מעשר, פגי ביתוני ואהיני דטובניא, פירוש גיסואן חייבין במעשר. אוכלין בתמרים עד שיכלה האחרון שבצוער וכור. ורמינהי אוכלין בגרוגרות עד החנוכה בתמרים עד הפורים, ואמר רבי ביבי רבי יותנן מחליף ותני אוכלין בגרוגרות עד הפורים בתמרים עד החנוכה. ושנינן אידי ואידי חד שיעורא הוא, כלומר התמרים כלים הודרך יותב החדרך במוזמרות ברוופור ברוופות ברוופות בל החדרות מהן אוכלין עליהן, כיפין ושיציון כבר פירשנום למעלה. בצוער בפורים, איבעית אימא הא תונן בהדיא ואם יש מאוחרת מהן אוכלין עליהן, כיפין ושיציון כבר פירשנום למעלה. תניא רבן שמעון בן גמליאל אומר סימן להרים מילין, כלומר מילין, שהן עפץ גדילים בהרים. סימן לעמקים דקלים, כלומר אין מביאין להביא בעמקים, נפקא מינה דאין דקלים טובים אלא בעמקים ומהם ראוי להביא בעמקים, נפקא מינה דאין דקלים טובים אלא אין בינות יותם היא בכשקט, נפקא כינול היין קלים טוב את אבפעקט ומחור אות יותם אבור היותן בערבות בכברים בכורים בכ בכורים חוץ משבעת הנינין, ולא מן הדקלים שבהרים, ולא מן הפירות שבעמקים, פירוש ששת המנין הנותרים לא תביא מן העמקים שאינן גדילים כהוגן. מתניי, מקום שנהגו למכור בהמה דקה לגוים כוי. מקום שנהגו לאכול צלי בלילי הפסח אוכלין ופר. אמר רב יהודה אמר רב אסור לאדם שיאמר בשר זה לפסח, מפני שנראה כמקדיש בהמתו ונראה אוכל קדשים בחוץ. ומותבינן עליה מדרבי יוסי דאמר תודוס איש רומי הנהיג את בני רומי לאכול גדיים מקולסין בלילי פסחים וכר.

כדמפרש בגמ' (שם). ר יהודה מחיר בשבורה. למכור לעכו"ס נהמה שנשנרו רגליה ונמקום שלה נחשדו על הרגיעה (בכורות ב.). מחיר בסום. יהודה מחיר בשפורה. מנוסד מעברים ניתנה שלשנו רגנים וממקום שנת מלכת מושד על היכיעה (בבוחות.). מחיר בסום. שאין מלחכם אלה מינים ורכיש היש מוש מינים היא ולה מלחכה, משום כדי נושא אם עלמה, לה איכפת לף יה את לה להשאילו ה ולהשלכיו (עדי שם ובעידו שבת צד. ובבורות שם) וסוס אי נמי דמושיל ומוגר לאו איסורא דאורייתא איכא שאין זו מלאכה ונהשכירו (נידי שם ובעייז שבות צד. ובכורות שם) וסוס קי נותי דמושית ומוגר נחן מיסורים דמורייתם חיכם שקין זו ממסכה אלג הסוס וגני אחרת שביח שבהגו לאכול צלי. בזמן הוה (יקסון עד.). גדייה מקורשים עב לשים בסוך שמיון וחולין כרעיהן וקרסוליהו וקרניסים ספטומן בספוד ועל שם כך קורסו מקולם שהוא לשון מוזיין כדמתרגם וכובע וחושת על ראשו (ש"א יז) וקולסא דנחשא (ברבוח יש.) או: לשון כובע וחושת על ראשו (ש"א יז) וקולסא דנחשא (ברבוח יש.) או: לשון כובע מחשת, דמתרגמיען קולסא דנחשא בדמשא, דספירא ליה מולין למעלה בראשו ונראים ככובע נחשת על ראש גבור (יקסון עד.). בלילי שסחים. זכר לפסח שאלהו שלם שנאמר בו על כרעיו ועל קרבו (שמות יב) כלומר עם כרעיו ועם קרבו (שם). אלמלא תודום אתר. מכם גדול וככבד (ביצה בג.). קדשים סלקא דעתך. מאי קרוב להאכיל קדשים איכא, היאך יכול להיות קדשים ואין אדם מקדשן שם).

א) לפנינו בירושלמי הגי׳ לשתי שנים, אמנם בפי׳ ר״ח למסכת ר״ה טו ע״ב וערוך ערך בנות שבע 'לשלש שנים'.

## לעזי רש"י

טריילי"ש. גפן מוגבה על כלונסאות. גלי"ש. עפצים וגידוליה

## מוסף תוספות

א. אליבא דר' שמעון. מוס' שאנן. ב. [ו]משמע דבפנים כי האי גונא שרי. ד. וו]ה"פ. מפני שנראה כמקדיש בהמתו מעיקרא . כשהיתה חיה ולכך נראה כאוכל קדשים בחוץ. תוס׳

عم.

## רבינו חננאל הגפנים משיגריעו, פירוש

רעת שיהיה רומר כשיעור ומאותה העת נקרא פרי, . ואסור לקצצו ולהפסידו. להפסדה, ש״מ דלהאי תנא בוסר נקרא פרי אבל סמדר בוסר נקרא פרי אבל סמדר אינו פרי, מאן שמעת ליה האי סברא רבנן, וקתני רבנן על ר' יוסי אלא על הגפנים בלבד. ופרקינן אסור לקצצן, ורבי אילא כפנייתא שחנטו בניסן קצץ, דלדברי הכל אין בהן פרי. ירושלמי בשביעית סוף פ"ג תאני רב חננא חרובין שלשולן הוא חנטן, גפנים משיגריעו. אמר רבי פרק ד' תאני רשב"ג מהוצאת עלין עד הפגים חמשים יום, ומן הפגים עד השיתים נ' יום, ומן השיתים עד כולהו מארבעים יום. לוקט תאנה ואינו יודע מאימתי חנטה, אמר רבי יונה מונה מאה יום למפרע, אם חל לתוכז חמשה עשר בשבט לו והרי עמו בטבריא, פירוש בנות שוח ועושות עמכם בציפורי ועושות הן ל) לשלש שנים. תנו רבנן

דליות של אבל. אמר לו